

Lavantinske škofije

uradni list.

Vsečina. 34. Pontificia Commissio ad Codicis Canones authenticæ interpretandos. Dubia soluta in plenarijs comitijs eminentissimorum Patrum. — 35. Novum Missale typicum Vaticanum. Mutationes in Directório. — 36. Duhovne vaje za duhovnike v letu 1921. — 37. Cerkevno slavlje praznika sv. Cirila in sv. Metoda. Nabiranje milih darov za katoliško stolnico v Belgradu. — 38. Škofijska kronika.

34.

Pontificia Commissio ad Codicis Canones authenticæ interpretandos.

Dubia soluta in plenarijs comitijs eminentissimorum Patrum.

De canonicis.

I. Utrum prohibitio optionis per Codicem Iuris Canonici inducta, intelligenda sit tantum quoad dignitates, an etiam quoad omnes canonicatus. — Resp.: Negative ad 1am partem, affirmative ad 2am.

II. Utrum ad normam can. 411, § 3, in capitulis vocem habeant beneficiati et mansionarii, si id eis competat *tantum* ex statutis capitularibus. — Resp.: Negative, seu post publicationem Codicis beneficiatos et mansionarios vocem in capitulis amplius non habere, si id eis competeat *tantum* ex statutis capitularibus.

III. 1º Utrum in paragrapho 1, n. 1, can. 421: *«Qui de licentia Ordinarii loci publice docent in scholis ab Ecclesia recognitis sacram theologiam aut ius canonicum»*, etiam comprehendere debeant canonici qui de Ordinarii licentia docent retributione peculiari pro lectione percepta; an tantum qui absque tali retributione theologiam vel ius susceperint edocendum.

2º Utrum illud *«sacra theologiam vel ius»*, in praefata paragrapho *stricte* sit interpretandum (ut theologiam fundamentalem, theologiam dogmaticam et moralem, et in iure, institutiones canonicas, necnon textum Codicis tantum significet); vel *ampliori ratione* illa verba sint sumenda, pro *facultate* videlicet s. theologiae vel iuris canonici, ita ut ibi etiam comprehendantur disciplinae quae ad normam statutorum uniuscuiusque Seminarii in praeaudatis facultatibus edocentur (historia nimirum ecclesiastica, archeologia sacra, linguae biblicae, etc.).

Resp.: Ad 1um: affirmative ad 1am partem, negative ad 2am. — Ad 2um: negative ad 1am partem, affirmative ad 2am.

De examine parochorum.

In canone 459, § 3, 3º Codicis praescribitur ut loci Ordinarius clericum, quem magis idoneum iudicat ad paroeciam vacantem, examini super doctrina

subiiciat coram se et examinadoribus synodalibus Quaeritur:

1º Utrum huic examini subiici debeat clericus iam de una paroecia provisorius, *toties quoties* de nova paroecia providendus erit; an vero sufficiat periculum semel factum pro prima paroecia.

2º Utrum examini subiiciendus sit parochus remotus a paroecia qui, ad tramitem canonis 2154, transfertur ad aliam paroeciam.

3º Utrum pariter examini subiiciendus sit parochus qui ex officio transfertur ad aliam paroeciam, ad tramitem tituli XXIX, libri IV, canonum 2162 - 2167.

4º Quid agendum si clerici, quos Ordinarius idoneos reputat, nolint examini subiicere, quod forte non semel accidet pro minoribus paroecijs.

5º Utrum periculum, de quo in canone 996, § 2 et 3, dummodo coram ipsomet Ordinario et examinadoribus synodalibus fiat, sufficere possit saltem ad provisionem pro prima paroecia.

6º Utrum examen, de quo in canone 130, § 1, sufficiat ad provisionem paroeciarum toto tempore quo sacerdotes illud subire tenentur, dummodo coram Episcopo et examinadoribus synodalibus fiat.

Resp.: Ad 1um: Ad 1am partem providebitur in 2a. Ad 2am partem, *affirmative* si translatio fiat *proponente ac suadente* Ordinario; *negative* si fiat *ad instantiam* parochi, nisi Ordinarius cum examinadoribus synodalibus iudicet idoneitatem adhuc perdurare, eamque esse sufficientem ad novam paroeciam. — Ad 2um: Negative. — Ad 3um: Negative. — Ad 4um: Quatenus non sit provisum per provisionem ad 1um dubium, Ordinarius recurat ad S. Congregationem Concilii. — Ad 5um: Negative; nisi examen versetur etiam circa ea omnia, de quibus interrogandus sit clericus de paroecia providendus. — Ad 6um: Negative, salvo tamen praescripto § 2 eiusdem canonis.

De religiosis.

I. Utrum verba canonis 506, § 2: „*secus, Superior regularis; sed etiam hoc in casu Ordinarius tempestive moneri debet de die et hora electionis, cui potest una cum Superiore regulari per se ipse vel per alium assistere et, si assistat, praeesse*“, ita intelligenda sint, ut Ordinarius loci possit (sed non debeat) assistere per se ipse vel per alium electioni Antistitae in monasteriis monialium Superioribus regularibus (etiam exemptis) subiectis, et praeesse, idest gubernare actum electionis sive per se, sive per alium; an tantummodo per se ipse. — Resp.: Affirmative ad 1^{am} partem, negative ad 2^{am}, seu Ordinarium loci praeesse sive assistat per se ipse, sive per alium.

II. Utrum ad normam can. 512, § 2, 1° et can. 513, § 1, officium Ordinarii loci sit visitare quinto quoque anno monasteria monialium, quae Regularibus (etiam exemptis) subduntur, circa ea quae clausurae legem spectant eo, qui in can. 513 exponitur modo. — Resp.: Affirmative.

III. Utrum verba canonis 522: „*confessio in qualibet ecclesia vel oratorio etiam semi-publico*

peracta valida et licita est“, ita intelligenda sint, ut confessio extra ea loca peracta non tantum illicita, sed etiam invalida sit. — Resp.: Canon 522 ita est intelligendus, ut confessiones, quas ad suae conscientiae tranquillitatem religiosae peragunt apud confessarium ab Ordinario loci pro mulieribus approbatum, licitae et validae sint, dummodo fiant in ecclesia vel oratorio etiam semi-publico, aut in loco ad audiendas confessiones mulierum *legitime* destinato.

IV. Utrum vi canonis 535, § 1, 1° si monasterium monialium subiectum sit Superiore regulari (etiam exempto), administrationis ratio reddenda sit Superiore regulari et etiam Ordinario loci. — Resp.: Affirmative.

V. Utrum prohibitiones, de quibus in can. 642, obstant quominus religiosi officia vel beneficia adipiscantur, tantum si ad saeculum post promulgationem codicis sint regressi; an etiam eos complectantur qui iam ante promulgationem codicis extra religionem, venia pontificia, versabantur, non obstante canone 10. — Resp.: Negative ad 1^{am} partem, affirmative ad 2^{am}.

35.

Novum Missale typicum Vaticanum. Mutationes in Directorio.

Per S. Rituum Congregationis Decretum 25. Iulii 1920 evulgata et approbata est nova editio typica Missalis Romani, quam Commissio Pontificia a fel. rec: Pio PP. X. die 2. Iulii 1911 instituta diligenti studio praeparavit. In qua editione, ex altera typica anni 1910 deprompta, illud tantum innovatum est, quod ex recentibus praescriptionibus liturgicis et ex additionibus et variationibus in Breviario typico inductis, consequeretur. Mutationes opportunae in Directorio officii divini pro anno proximo et in Folio Ordinariatus suo tempore annuntiabuntur. Praesenti decreto solummodo quae sequuntur afferre opportunum videtur:

1. Permittitur *oratio pro seipso sacerdote*, die fixa mensis in qua anniversarium recurrit propriae ordinationis sacerdotalis, dummodo non occurrat Duplex I. classis, Dominica Palmarum, Vigil'a Nativitatis et Pentecostes. Si perpetuo vel accidentaliter impeditur, transferri potest in proximiorum diem liberam. Dicitur post orationes a rubricis praescriptas.

2. *Collecta imperata* substitui potest orationi ad libitum quoties a rubrica praescribitur, etiam in Dominicis maioribus. Satisfit obligationi per unicam orationem, si a rubrica et ab Ordinario praescribatur oratio pro Papa vel contra persecutores Ecclesiae.

3. Omitti potest *Sequentia* infra Octavam, non autem in die Octava, in Missis privatis lectis; excipiuntur Sequentiae Paschatis et Pentecostes quae semper dicendae sunt.

4. Si in fine Missae non sit legendum Evangelium Dominicae, Feriae, Vigiliae aut Octavae Epiphaniae, Paschatis et Pentecostes, legitur Evangelium Officii commemorati quod proprium Evangelium habet (idest *stricte* proprium et *non appropriatum* vel de Communi Sanctorum desumptum vel per Octavam e Festo repetitum).

Quare anno currente legitur ultimum Evangelium Festi simpliciter 2. Octobris (Ss. Angelor. Custod.)

5. «Ritus servandus in celebratione Missae» tit. XII. 6 mutationem passus est quod attinet ad reverentiam Cruci altaris exhibendam; praescribitur a modo non caput, sed *corpus* profunde inclinandum esse in recessu ab altari (sicut in ingressu).

6. Diebus 19. 22. 23. Decembris prohibentur Missae lectae Defunctorum et Votivae.

7. Missa votiva *pro sponsis* prohibetur: a) in Festis de praecepto etiam suppressis et non classicis; b) in Festis ritus classici; c) in Dominicis; d) in Feriis privilegiatis Cinerum et primi tridui maioris hebdomadae; e) in Vigiliis privilegiatis: Nativitatis, Epiphaniae, Pentecostes; f) infra Octavas privilegiatas I. (Pasch. et Pentec.) et II. ordinis (Epiph. et Corp. Christi), in ecclesiis unicam missam habentibus in Litaniis (maioribus et minoribus), si fiat processio.

Si loci Ordinarius permiserit sollemnitatem Nuptiarum tempore clauso, Missa pro sponsis permitti-

tur, dummodo non occurrat impedimentum aliquod ut supra.

Si Missa impeditur, commemoratio pro Sponsis facienda est etiam in Festis duplicibus I. classis Ecclesiae universalis nullo excepto.

Omittitur tamen commemoratio et Missa in die Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum.

Commemoratio pro Sponsis **semper fit sub unica conclusione cum prima Oratione Missae Officii occurrentis.**

36.

Duhovne vaje za duhovnike v letu 1921.

Letošnje duhovne vaje za duhovnike Lavantinske škofije se bodo skupno vršile od dne 22. do 26. avgusta 1921, to je od ponedeljka zvečer do petka zjutraj, v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru.

Kolikor bo dopuščal prostor, se bodo udeleženci vsprejemali na stanovanje in hrano v kn. šk. duhovnem in dijaškem semenišču, kakor dosedaj. V to svrhu pa se naj dotični gospodje po pristojnem kn. šk. dekanijemskemu uradu zglasijo vsaj do 15. avgusta 1921. Pozneje priglasi se ne smejo pritoževati, ako ne dobijo več mesta v omenjenih duhovnih hišah.

Pričakuje se, da bo letos udeležba pri duhovnih vežbah lanjsko celo prekosila. Zlasti se vabijo

na letošnje eksercicije tisti gospodje, ki jih že več let niso skupno opravljali z drugimi sobraty pod vodstvom duhovnega voditelja med molkom in molitvijo. Kako bodo še v večnosti Boga hvalili vsi tisti, ki so le to povabilo drage volje sprejeli in milosti polni čas duhovnih vaj vestno porabili sebi in svojim ovčicam v prid!

Hodie si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra! (Ps. 94, 4).

Več o tem glej: Lavantinske škofije uradni list, 1919. Št. V. odst. 40. str. 55–57. — Gesta et statuta Synodi dioeceseanae anno 1896 constitutae. Marburgi, 1897. Cap. XV. pagg. 350–358. — Synodus dioeceseana Lavantina anno 1906 concita et facta. Marburgi, 1907. Cap. CXXII. pagg. 409–418.

37.

Cerkveno slavlje praznika sv. Cirila in sv. Metoda.

Nabiranje milih darov za katoliško stolnico v Belgradu.

Vsled sklepa premilostljivih Nadpastirjev na škofovskih zborovanjih v Zagrebu se bo god sv. Cirila in sv. Metoda pri nas vsako leto slovesno praznoval v nedeljo po 5. juliju. Sveta maša bodi de Dominica, vse ostale slovesnosti pa naj veljajo našima svetima blagovestnikoma, na katera se naj nanašajo tudi cerkveni govori.¹

Že v pastirskem listu z dne 15. junija 1919 o bratovščini sv. Cirila in sv. Metoda² je bilo v Lavantinski škofiji za nedeljo po prazniku svetih slovanskih apostolov odredjeno »nabiranje doneskov za misijonsko delo na krščanskem vzhodu«. Ta bogoljubna prireditve — letos 10. julija — veljaj tokrat posebnemu dobrodelnemu namenu.

¹ Dr. Mihael Napotnik, Pastirski listi. V Mariboru, 1907. Str. 672–713. — ² Lavantinske škofije uradni list, 1919. Štev. V. odst. 38. str. 50–55.

V prestolnem mestu Belgradu se katoličani doslej zbirajo k službi božji v mali cerkvici, ki se nahaja, kakor je dne 2. marca 1921 sem poročal tam delujoči duhovnik Dr. Jurij Magjerec, v kajsiromašnih razmerah. Zdaj se je ustanovilo društvo z namenom, zbirati mile darove za novo katoliško stolno cerkev, ki bo posvečena sv. apostoloma Cirilu in Metodu in ki bo velikega pomena za razvoj katoliškega življenja.

V zmislu prošnje imenovanega društva se s tem naroči, da naj častiti dušni pastirji vernike pravočasno prijazno povabijo k obilni udeležbi pri omenjenem darovanju — najbolje okoli altarja — ter oznanijo, da se bodo letos dne 10. julija nabrani mili darovi obrnili za zidanje nove katoliške stolnice v Belgradu.

Pri tej priložnosti darovani prispevki se naj po dekanijemskih uradih čimprej vpošljejo kn. šk. ordinariatu, ki jih bo izročil njihovu namenu.

38.

Škofjska kronika.

Sveta birma in kanoniška vizitacija sta se letos začeli z dekanatom Sv. Lenart v Slov. goricah, kamor so prevzvišeni vladika došli na god sv. Stanislava škofa-mučenika. Prvi slavalok z napisom »Knezoškofu hosana!« je bil kaj primeren vhod v praznično ozaljšane, od narave že itak bogato obdarovane župnije. Premilostljivega Nadpastirja so željno pričakovale velike množice vernega ljudstva, so pristrčno pozdravljali dušni pastirji, zastopniki uradov, občin, Marijinih in drugih cerkvenih družb in šolske mladine. Notranje veselje blagih župljanov so na zunaj razodevali mnogoštevilni krasni slavaloki, po holmih in gričih žareči kresovi ter mogočno gromeči streli iz možnarjev in topičev.

Ognjeviti cerkveni govori visokega vizitatorja — na god prikazanja sv. nadangelja Mihaela o potu do miru (Mat. 10, 12), nadalje o Marijinem češčenju (Preg. 8, 35) po vzgledu bl. Petra Kanizija, ki se je rodil ravno pred štirimi stoletji, o virih milosti (Filip. 1, 2), o duhovnem boju (I. Petr. 4, 7) po Ambrozijevem geslu vigilate, pugnate, orate, o poslednji sodbi na podlagi Pavlovega izreka na Areopagu (Dej. ap. 17, 31) ter o kroni življenja, zmage in nebeške gostbe (II. Tim. 4, 8) — so vidno potolažili in poživili srca vseh udeležencev teh že veličastnih slovesnosti.

Birmancev je bilo pri Sv. Lenartu 303, pri Sv. Rupertu 335, pri Sv. Trojici 650, pri Sv. Ani 468,

pri Sv. Benediktu 313 in pri Sv. Juriju 335, skupaj 2405. — V stolni in mestni župnijski cerkvi v Mariboru je bilo ob binkoštnih praznikih birmantih 1418.

V soboto po prazniku presvetega rešnjega Telesa, dne 28. maja, so se premilostljivi gospod knežof podali v razsežni Videmski dekanat. Že na Zidanemmostu jih je spoštljivo pozdravil častni kanonik in dekan gospod Jožef Mešiček, na naslednjih postajah pa so to storili tudi bližnji dušni pastirji. Brežiški kolodvor je bil pri izhodu z zelenjem in venci lepo okrašen in g. postajenačelnik je Njih Ekscelenco kaj prijazno pozdravil.

V mestu, ki je bilo dne 29. januarja 1917 od silnega potresa izredno hudo poškodovano, zlasti frančiškanska cerkev s samostanom in pa podružnica sv. Roka, so razni zastopniki pri slovesnem sprejemu vpricho mnogoštevilnega ljudstva s prisrčno hvaležnostjo naglašali nadpastirsko naklonjenost in izdatno pomoč ob času nesreče in še sedaj. V nedeljo v osmini praznika evharističnega Kralja se je izpodbudno vršila birmska slovesnost s sveto mašo, s pridigo (Filip. 4, 7) o miru z Bogom, z bližnjim in s samim seboj — vzgled sloveči pesnik Torquato Tasso, ki je iskal »mir, mir, mir« — z molitvami za rajne ter delitvijo zakramenta Svetega Duha, katerega je prejelo 857 birmancev. S svetim apostolskim blagoslovom je bilo končano milosti polno višepastirsko delo, ki se je ponavljalo skozi osem dni neprenehoma. Pred odhodom so Prevzvišeni še obiskali že precej popravljeno cerkev oo. Frančiškanov in mestno bolnišnico, kjer strežijo bolnikom usmiljene sestre.

Med potom v Dobovo so se pomudili v podružnici sv. Florijana in Sebastijana ter so po kratkem nagovoru podelili v velikem številu zbranim vernikom nadpastirski blagoslov. Sledile so župnije Dobova dne 30. maja z 805 birmanci, Bizeljsko dne 31. maja z 971, Pišce dne 1. junija s 556, Zdole dne 2. junija z 212, Videm na praznik presvetega srca Jezusovega s 304, Rajhenburg dne 4. junija z 1112 in Sevnica na 3. nedeljo po Binkošti z 933, torej skupno s 5750 birmanci. Ob cestah so bili križi, zale kapelice in številni slavloloki vsi v bujnem cvetju in zelenju. Mnogovrstni napisi so izražali duhovno radost nad prihodom ter globoko hvaležnost blagih ovčic za nepopisni napor in trud premilega, skrajno požrtvovalnega Nadpastirja. Njim na čast in v radost se je skoraj povsod slišalo slovesno streljanje in so se prirejale sijajne serenade; kaj lepo in mило so jim zapeli v Rajhenburški župniji nastanjeni begunci iz tužne Koroške. Mnogi duhovniki iz sosednjih škofij so prihiteli k spomina vrednim svečanostim. Na Bizeljskem se je Prevzvišenemu mnogočastiti gospod Jurij Leskovar, kanonik in dekan pri Sv. Katarini, s šestimi svojimi sobraty v po-

sebni avdijenci iskreno zahvalil za njihovim župljanom podeljeni zakrament svete birme.

Za večno vzveličanje neumrjajočih duš nad vse vneti duhovni oče so kljub tolikemu številu birmancev tudi povsod v prenapolnjenih hišah božjih lomili kruh božje besede. V Dobovi so govorili na podlagi prerokovanja preblazene device Marije (Luk. 1, 48. 49) o izredno veliki koristi njenega češčenja, na Bizeljskem pa o živi, neomahljivi veri (Mat. 10, 32: »Kdor bo mene spoznal pred ljudmi, njega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih«) po vzhvišenem vzgledu štirih usmiljenih sester devic-mučenic iz francoskega mesta Arras (Ará), 11 Uršulink iz mesta Valasienskega (Valenciennes) in devet mož ter 13 dvornih plemičev iz afriške pokrajine Uganda. V Pišcah so z ozirom na prošnjo v mašnem kánonu »omni benedictione coelesti et gratia repleamur« našteali in razložili pripomočke, pridobiti si milost božjo in nebeški blagoslov. Sredi pota iz Pišec na Zdole so premilostjivega Nadpastirja v obilnem številu prisrčno pozdravili, župljani iz Sromelj ter so jim izročili izredno krasen šopek. Na Zdolah so visoki govornik priporočali evangelijske hlebe (Luk. 11, 5. 6), namreč telesni kruh, božjo besedo in nebeški kruh v svetem obhajilu, zlasti kot sveto popotnico v večnost, na Vidmu pa vneto češčenje presladkega srca Jezusovega v presveti Evharistiji (Mat. 11, 28. 29) — tabernakelj v hiši oslepelega francoskega duhovnika Ludovika G. Adr. de Segur z zlatim napisom: »Ad consolationem tuam!« Pri Lurški Mariji v Rajhenburgu, kjer so pred sveto mašo blagoslovili križ za altar Srca Jezusovega in drugega za altar sv. Jožefa, dve svetilki za Telovo procesijo, tri sedeže za pontifikalna sveta opravila, lestenec sredi cerkve in umetno izdelano, od ljubljanske kamnoseške tvrdke Feliks Toman postavljeno mramornato pridiznico z vsemi njenimi podobami in okrasbami, so v vznesenem govoru (Luk. 1, 45) slavili Marijino vero v vseh položajih njenega bridkosti polnega življenja ter so do solz ganjene poslušalce iskreno opominjali, naj jo vsekdar zvesto posnemajo. Preobilno apostolsko delo v tem dekanatu so slednjič kronali s prekrasno pridigo v cerkvi sv. Nikolaja v Sevnici o slovesni oblubi večnega plačila za zveste služabnike Gospodove: »Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitae!« (Apoc. 1, 10).

Pred slovesom iz dekanata so prevzvišeni vladika vse pri pozdravih na tokratnem birmskem potovanju Njim poklonjene velike in lepe šopke darovali sv. škofu Nikolaju, patronu sevniske župnijske cerkve, kjer so svojedobno delovali kot dušni pastir. Njihovi zlati nauki bodo gotovo ostali v trajnem spominu vsem, ki so jih slišali. Beati, qui audiunt verbum Dei et custodiunt illud!

Kn. šk. Lavantinski konzistorij v Mariboru,

dne 20. junija 1921.

Martin Matek,

docteur rom. in iure canonico,
ravnatelj kn. šk. pisarne.